

עפ"ג 6412/09 - אברהם בוחניך נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחויז בבאר שבע

11 בנובמבר 2020 עפ"ג
6412-09-20 בוחניך נ' מדינת
ישראל

לפני כבוד סגן נשיאו, השופט אליהו ביתן
כבוד השופטת גילת שלו
כבוד השופטת יעל יטב
המערער:
נגד
מדינת ישראל
המשיבה:

בוכחים:

המערער ובאת-כחו, עו"ד פרגון שני

ב"כ המשיבה עו"ד מорן גז

פסק דין

המערער הודה, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתוב אישום מתוקן שהוגש נגדו, לפיהן, במסגרת עבודתו הוא היה בעל גישה למfinger מספרי כרטיסי אשראי של תושבים זרים, והוא השתמש במספריהם של 6 כרטיסי חיוב שונים מתוך המאגר וביצע באמצעות 9 הזמנות מספקים שונים באינטרנט, בשווי כולל של 36,352 ₪, תוך שימוש במספרי תעוזות זהות של תושבי מדינת ישראל

בהתאם להודאותו, כאמור, הוא הורשע בעבירות של הונאה בכרטיס חיוב, לפי סעיף 17 בחוק כרטיסי חיוב, תשמ"א-1986 ו- התחזות לאדם אחר, לפי סעיף 441 רישא בחוק העונשין התשל"ג-1977.

סדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש למעט ההסכמה להטלת קנס בסך 10,000 ₪.

שירות המבחן ערך תסקרים על המערער בהם ציין בין היתר שהמערער בן 35, בשנת 2011 עלה לישראל מצרפת . הוא עובד כמאמן כשר וכעוזר מדריך שחיה. אין לו הרשעות קודמות. הואלקח אחריות מלאה על מעשי והביע חריטה. והשתתף בקבוצה טיפולית לעוברי חוק בתחום המרמה ונתרם ממנה. שירות המבחן העירק שהסיכון לביצוע עבירות דומות בעתיד נמור והמליץ לחיב את המערער בשירות ל佗עת הציבור ולהטיל עליו מאסר על תנאי וקנס.

בית המשפט קבע כי יש להתייחס לכל מעשי העבירות של המערער כאירוע אחד; עמד על הערכם החברתיים המוגנים בעבירות שביצע המערער ועל מידת הפגיעה בהם; על מדיניות הענישה; ועל נסיבות ביצוע העבירות; וקבע כי מתחם העונש ההולם נع בין 6 חודשים מאסר בעבודות שירות ועד ל - 18 חודשים מאסר בפועל. בבאו לקבוע את העונש הרأוי לumaruer, הואלקח בחשבון את הودאת המערער והחריטה שהביע, העדר העבר הפלילי, ההשתתפות בקבוצה טיפולית יעדיות לעבירות מרמה, והזמן שהלך מאז ביצוע העבירות, וקבע שעונש המאסר יעמוד ברף הנמור של המתחם. ובמסופו של דבר הטיל על המערער 6 חודשים מאסר בעבודות שירות, 5 חודשים מאסר על תנאי, קנס בסך 10,000 ₪ והתחייבות

עמוד 1

בשם 5,000 ל' להימנע מעבירה.

מכאן הערעור.

ב"כ המערער טענה כי בהתחשב בנסיבות ונסיבותיו של המערער, בהודאותו, בחרטה שהביע ובהליך הטיפול בו נטל חלק, וכןה הרכבת שירות המבחן על הסיכון הנמור לחזרה על עבירות, ועל רקע התקופה בה אנו שרים, המשליכה על המבחן הכללי של המערער ועל יכולתו לעבוד ולפרנס את משפחתו, היה על בית המשפט לאמץ את המלצת שירות המבחן ולגוזר את עונש המאסר של המערער בסטייה מתחם העונש ההולם, ולהעמיד את עונשו של המערער על של"צ וענישה נלווה.

המשיבה ביקשה לדחות את הערעור. היא הפנתה לרשותה בכתב האישום בה מצוינים בתיהם הערער ביצע את הקניות באמצעות נתוני כרטיסי החיבור, וטענה כי ניתן למודד מהנסיבות שהמערער רכש מוצרי מותרות בשווי אלפי שקלים. אשר להליך הטיפול בו המערער השתף, טענה כי הוא הובא בחשבון בוגר הדין בכרע שעונשו של המערער נקבע ברף הנמור של מתחם העונש ההולם.

קראננו את החומרים הנוגעים לעניין ושמענו את טיעוני הצדדים והחליטו לדחות את הערעור.

כרטיסי החיבור הם אמצעי התשלום הנפוץ ביותר בישראל, המשמש לביצוע רוב התשלומים והעסקאות המסחריות. חלק ניכר מהפעולות בcrcards מתחזק מרוחק, דהיינו שלא במעמד בעל הcrcards, באמצעות מסירת הפרטים באינטרנט, בדרך אלקטронית או בטלפון. האפשרות לקיים מערכת כלכלית צזו מותנית באמון הציבור שהשימוש שייעשה בפרטים הנמסרים יהיה אך ורק למטרה לה נסpra. נristol זכות הגישה אל מאגרי מידע המכילים פרטי כרטיסי חיבור לביצוע מעשי מרמה וגבינה, מערער את אמון הציבור באמצעות התשלום ובספק השירות, גורם נזקים לחברות האשראי וועגמת נפש ללקוחות, ובסופה של דבר פוגע בכלכלי מרכזי וגורם נזק לציבור.

מעשי המערער היו מתוכנים והם חיבו הכנה מקדימה ונקייטה בפעולות. המערער חזר על מעשיו תשע פעמים בתוך חדש אחד. המוצרים שהוא רכש באמצעות מספרי כרטיסי האשראי לא היו מוצרי מזון או מוצרי צריכה בסיסיים אלא מוצרי "פינוק" בשווי אלפי שקלים בכל פעם. וסקומי הרכישות השונות שלו הגיעו לעשרות אלפי שקלים. אך יש להוסיף שבReLU כרטיסי החיבור שבמספריהם המערער השתמש במרמה, הם תושבים זרים, והמערער השתמש במספרי תעוזות זהות של תושבי מדינת ישראל - דבר שיכל להחיזד אותם במערכות במשדי עבירה על לא עול בכם.

נוכח מאפייני עבירות המרמה מהסוג שהמערער ביצע, מדיניות הענישה הנוגגת לגיבתן הינה של רצינות וחומרה.

בהתחשב בחומרת מעשי המערער בנسبותם ובמידת אשמו של המערער, ובהתיחס לנסיבות ביצוע העבירות ומדיניות הענישה הנוגגת, הרי שמתחם העונש ההולם שנקבע בבית המשפט כאמור נוטה במידה מה לקלול, ובודאי שאינו חמור מהראוי.

נסיבות המערער ונסיבותיו, הודאותו, ההליך הטיפול בו השתף, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, וההשפעה של העונש על המערער ועל משפחתו, ראויים להיליך בחשבון לטובת המערער ולהשפיע על עונשו. ואכן, בית המשפט קמא התחשב בכלל אלה לקביעת עונשו של המערער בתחרית מתחם הענישה ממש, גם שבנסיבות דומות נאשימים נשלו למאסר של ממש לתקופות משמעותיות - כפי שניתן לראות בפסקה שהוצאה בוגר דין של בית המשפט כאמור.

ההערכה שנאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם, היא תנאי מוקדם לאפשרות של בית המשפט לקבוע את עונש המאסר שלו בסטייה ממתחם העונש ההולם שנקבע למעשה שביצע, אולם אין זה אומר שבעל פעם שהנתנאי זהה מתקיים חובה על בית המשפט לקבוע את עונש המאסר של הנאשם בסטייה ממתחם העונש ההולם.

סעיף 40(א) בחוק העונשין קובע -

"קובע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרו המנחה ומוצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשיי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במח...".

הביטוי "רשיי" שבסעיף, מדובר בעד עצמו ומשמעותו הינה כי האפשרות לדzon נאשם מחוץ למתחם העונש ההולם שנקבע, נתונה לשיקול דעת בית המשפט ואין היא בבחינת חובה. גם כאשר נאשם השתקם או שקיים סיכוי של ממש שישתקם, בית המשפט איננו חייב לגזר את דין מחוץ למתחם העונש ההולם שקבע. (ראה רע"פ 7681/13 **ויסף צדקה נ' מדינת ישראל** פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.1.15), וע"פ 5936/13 (21.1.14) פורסם בנבו).

"שיקום" יכול להתבטא באופנים ובדרגות שונות וטיב ומידת ההתחשבות בו בגזירת הדין נפרטים על פני משערת רחבה. יזכיר, כי סעיף 40א(4) בחוק העונשין מאפשר לבית המשפט להתחשב בגזירת העונש המתאים לנאשם, ב"חזורה למוטב או במאכיזים לחזור למוטב" - שהם ביטוי אחר לשיקום או סיכוי של ממש לשיקום". אולם הדבר נעשה בתוך מתחם העונש ההולם ולא בחריגה ממנו.

בעניינו, הנאשם יליד 1984. בוגר 12 שנים לימוד. עובד באופן יציב. אין לו הרשעות קודמות. ונראה כי עוד קודם לתהיליך הטיפולי, הנאשם ניהל אורח חיים יצירני, נורטטיבי, ללא בעיות בולטות. הוא שולב במסגרת טיפולית בשירות המבחן לעוברי חוק בתחום המרמה ושירות המבחן התרשם כי הוא "הגבר מודעתות למניעים שבבסיס העבירה בפרט ובבסיס יחסיו הבין אישיים בכלל", וכי חיל שיפור בדיםיו העצמי. באופן מעשי, לא חיל שינוי משמעותי באורחותו של המערער בעקבות הטיפול. הוא ממשיר לעסוק באותו עיסוק בו עסק קודם לטיפול והתנהלותו היומיומית ממשיכה להיות כשהיתה. מוביל להקל ראש בכל טיפול המשפר התנהגות, מקנה תובנות חייבות, או מקטין את הסיכון להידרדרות, הרי שתנותיו הבסיס המזוכרים לעיל מלמדים כי ה"שיקום" המדובר כאן איננו מאד דרמטי ואיננו בעל משמעות מרוחיקות לכת, ואףלו לא בולטות, על אורח חי המערער והתנהלותו. ניתן לומר שמייקומו על פני סולם השיקום אינו גבוה במיוחד.

נוכח חומרת מעשי המערער ונסיותיהם, החקלה שניתנה לumaruer בדינו מבטא כראוי את כלל שיקולי הקולא העומדים לזכותו ואין מקום להקללה נוספת בעונשו.

הערעור נדחה.

על המערער להתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות ביום 16/11/2020 בשעה 08:00 על מנת לתאם מועד לקראת ביצוע עבודות השירות. הממונה על עבודות השירות מתבקש לעמוד את בית המשפט בהתפתחויות.

ניתן והודיע היום כ"ד חשוון תשפ"א, 11/11/2020 במעמד הנוכחים.

יעל יטב, שופטת

גילת שלו, שופטת

אליהו ביתן, סגן נשיאה